

บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท วิงฟง แพ็คเก็จจิ้ง จำกัด ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามระเบียบวิธีการศึกษาดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

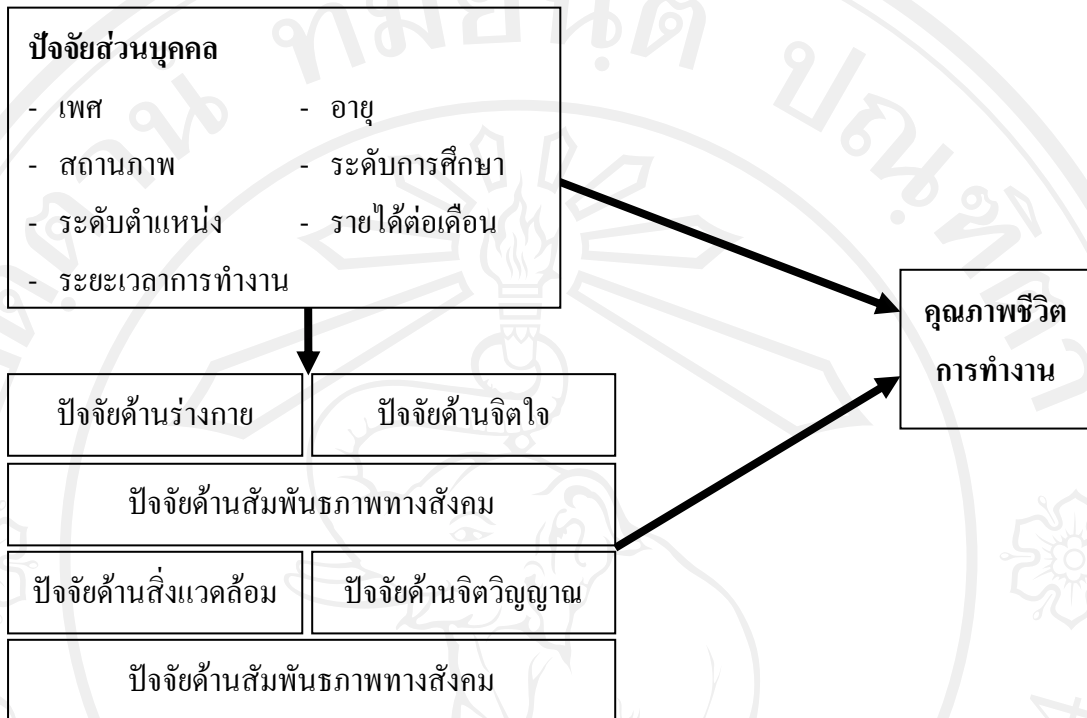
ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้ประกอบไปด้วยการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท วิงฟง แพ็คเก็จจิ้ง จำกัด ตามมาตรฐานระบบบริหารจัดการคุณภาพชีวิตการทำงานของ สถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ โดยจะพิจารณาประเมินระดับความคิดเห็นของพนักงาน ตามมาตรฐานระบบการบริหารจัดการคุณภาพชีวิตการทำงานในองค์กร(MS-QWL) ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน (สถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์, 2553: ออนไลน์) ทั้งหมด 6 ด้านได้แก่

- 1.ด้านร่างกาย (Body), Mind, social relationship, spirituality, environment, stability
- 2.ด้านจิตใจ (Mind)
- 3.ด้านสัมพันธภาพทางสังคม (Social relationship)
- 4.ด้านสิ่งแวดล้อม (Environment)
- 5.ด้านจิตวิญญาณ (Spirituality)
- 6.ด้านความมั่นคงในชีวิต (Stability)

สำหรับคุณภาพชีวิตการทำงาน ตามแนวคิดของสถาบันเสริมสร้างขีดความสามารถมนุษย์ หมายถึง การทำงานในองค์กรที่มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความพึงพอใจของบุคลากรในองค์กรให้เกิดความสุขทางกาย จิตใจ สังคม และจิตวิญญาณ รวมทั้งมีความมั่นคงก้าวหน้าในชีวิตการทำงาน และประเมินระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน โดยใช้คำถามประเมินระดับคุณภาพชีวิตการทำงาน

กรอบแนวคิดการศึกษา

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้คือ พนักงานบริษัท วิ่งฟง แพ็คเก็จจิ้ง จำกัด ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 102 ราย

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่จะนำมาประกอบการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

- 1) ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคลและคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการครูระดับมัธยมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในอำเภอเมืองสระบุรี
- 2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ วารสาร งานวิจัย บทความทางวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นข้อมูลประกอบในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง รายได้ต่อเดือน และอายุงาน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท วิ่งฟง แพ็คเก็จจิ้ง จำกัด ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน 6 ด้าน ตาม MS-QWL ได้แก่

1. ด้านร่างกาย	จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1-7
2. ด้านจิตใจ	จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 8-16
3. ด้านสัมพันธภาพทางสังคม	จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17-25
4. ด้านสิ่งแวดล้อม	จำนวน 9 ข้อ ได้แก่ ข้อ 26-34
5. ด้านจิตวิญญาณ	จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ ข้อ 35-45
6. ด้านความมั่นคงในชีวิต	จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ ข้อ 46-53
7. คุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม	จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 54

โดยมีลักษณะคำถามปลายปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ให้เลือกตอบจากระดับความคิดเห็นจากเห็นด้วยอย่างมากที่สุด เห็นด้วยอย่างมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย เห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานบริษัท วิ่งฟง แพ็คเก็จจิ้ง จำกัด โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เติมข้อความ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ในการศึกษาครั้งนี้จะนำข้อมูลที่ได้จากประชากรที่ใช้ในการศึกษา นำมาตรวจสอบความถูกต้องและความครบถ้วนของแบบสอบถาม โดยใช้สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามที่เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล จะนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) แยกตามเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระดับตำแหน่ง รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาการทำงาน

ส่วนที่ 2 นำข้อมูลที่ได้อธิบายโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยหาคะแนนเฉลี่ย (Means) ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นรายชื่อ รายด้าน และนำข้อมูลมาแปลผลเป็นคะแนน เพื่อหาระดับคุณภาพชีวิต ดังนี้

ระดับความคิดเห็น	เกณฑ์การให้คะแนน	
	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยมากที่สุด	5	1
เห็นด้วยมาก	4	2
เห็นด้วยปานกลาง	3	3
เห็นด้วยน้อย	2	4
เห็นด้วยน้อยที่สุด	1	5

การแปลผลความหมายคะแนนเฉลี่ยโดยใช้คะแนนเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัดระดับคุณภาพชีวิตในการทำงาน ลักษณะการประเมิน 5 ระดับ ตั้งแต่ระดับมากที่สุดจนถึงระดับน้อยที่สุด โดยกำหนดเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยด้วยวิธีการคำนวณอัตราภาคชั้น (กัลยา วานิชบัญชา, 2547: 29) ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5 - 1}{5} = 0.8$$

กำหนดเกณฑ์การแปลผลจากค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในแต่ละระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	แปลผลระดับความคิดเห็น
4.21-5.00	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างมากที่สุด
3.41-4.20	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างมาก
2.61-3.40	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยปานกลาง
1.81-2.60	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.80	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย	แปลผลระดับคุณภาพชีวิต
4.21-5.00	มีคุณภาพชีวิตในการทำงานระดับมากที่สุด
3.41-4.20	มีคุณภาพชีวิตในการทำงานระดับมาก
2.61-3.40	มีคุณภาพชีวิตในการทำงานระดับปานกลาง
1.81-2.60	มีคุณภาพชีวิตในการทำงานระดับน้อย
1.00-1.80	มีคุณภาพชีวิตในการทำงานระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) เพื่อการศึกษา
ดังต่อไปนี้

สถิติวิเคราะห์ค่าที (Independent Sample T-test) ใช้เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง
ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ และระดับการศึกษากับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน 6 ด้าน
และคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม

การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (Analysis of Variance: ANOVA) ใช้
เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ สถานภาพ ระดับตำแหน่ง รายได้ต่อ
เดือน และระยะเวลาการทำงานกับปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงาน 6 ด้าน และคุณภาพชีวิต
การทำงานในภาพรวม และเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการทดสอบแบบ Least
Significant Different (LSD)

การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) นั้น เลือกใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์
สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งเป็นการหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรสองตัวที่เป็นอิสระต่อกัน (ชูศรี
วงศ์รัตน์, 2541: 314) โดยมีการกำหนดค่าตัวแปรในสมการ ดังนี้

$$r_{xy} = \frac{N \sum xy - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{[N \sum x^2 - (\sum x)^2][N \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

เมื่อ r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
$\sum x$	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 1 (X)
$\sum y$	แทน	ผลรวมของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 1 (Y)
$\sum xy$	แทน	ผลรวมของผลคูณระหว่างข้อมูลตัวแปรที่ 1 และ 2
$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 1
$\sum y^2$	แทน	ผลรวมของกำลังสองของข้อมูลที่วัดได้จากตัวแปรที่ 2
N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จะมีค่าระหว่าง $-1 < r < 1$ ดังนี้

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม คือ ถ้า X เพิ่ม
Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม

2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y
จะเพิ่มด้วย แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย

3. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก

4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก

5. ถ้า $r=0$ แสดงว่า X และ Y ไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

6. ถ้า r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์กันน้อย

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541: 316) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	แปลผล
0.91-1.00	มีความสัมพันธ์ระดับสูงมาก
0.71-0.90	มีความสัมพันธ์ระดับสูง
0.31-0.70	มีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
0.01-0.30	มีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
0.00	ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ในส่วนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) นั้น เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรหลายตัว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าปัจจัยหรือตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ส่งผลหรือมีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม (กัลยา วานิชบัญชา, 2552: 355) ในที่นี้จะนำมาใช้สำหรับวิเคราะห์เพื่อวัดระดับอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 6 ด้าน ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม กำหนดค่าตัวแปรในสมการ ดังนี้

$$Y = b_0 + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + b_6X_6$$

เมื่อ	Y	=	คุณภาพชีวิตการทำงานในภาพรวม
	b_0	=	ค่าคงที่
	$b_1, b_2, b_3, b_4, b_5, b_6$	=	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (<i>Regression Coefficient</i>) ของตัวแปร $X_1, X_2, X_3, X_4, X_5, X_6$ ตามลำดับ
	X_1	=	ปัจจัยด้านร่างกาย
	X_2	=	ปัจจัยด้านจิตใจ
	X_3	=	ปัจจัยด้านสัมพันธภาพทางสังคม
	X_4	=	ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม
	X_5	=	ปัจจัยด้านจิตวิญญาณ
	X_6	=	ปัจจัยด้านความมั่นคงในชีวิต

โดยสัมประสิทธิ์การถดถอยคือค่าที่บอกให้ทราบว่าเมื่อค่าของตัวแปรอิสระเปลี่ยนแปลงไป 1 หน่วย ค่าของตัวแปรตามจะเปลี่ยนไปกี่หน่วย เช่นสัมประสิทธิ์การถดถอยมีค่าเท่ากับ 2 แสดงว่าเมื่อตัวแปรอิสระมีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ตัวแปรตามจะมีค่าเพิ่มขึ้น 2 หน่วย ถ้าสัมประสิทธิ์การถดถอยมีค่าเท่ากับ -2 แสดงว่าเมื่อตัวแปรอิสระมีค่าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ตัวแปรตามจะมีค่าลดลง 2 หน่วย

สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน (Standardized regression coefficient)

ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยที่กล่าวมาแล้วข้างต้นคำนวณจากคะแนนดิบ (Raw scores) ซึ่งข้อมูลแต่ละชุดนั้นอาจจะมีค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานแตกต่างกันในกรณีที่ต้องการจะเปรียบเทียบว่าตัวแปรอิสระตัวใดสามารถใช้ในการพยากรณ์ได้ดีกว่า ถ้าพิจารณาจากสัมประสิทธิ์การถดถอยที่คำนวณจากคะแนนดิบจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อน การเปรียบเทียบในกรณีนี้ควรพิจารณาจากสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน เนื่องจากสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานนั้นคำนวณจากคะแนนมาตรฐาน (Standard score) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็นศูนย์และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นหนึ่งและเท่ากันหมดสำหรับข้อมูลทุกๆชุด (การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น (Linear Regression Analysis), 2553: ออนไลน์)

$$Z'_Y = \beta_1 Z_1 + \beta_2 Z_2 + \dots + \beta_k Z_k$$

เมื่อ	Z'_Y	แทน	คะแนนพยากรณ์ในรูปของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรตาม (ตัวเกณฑ์)
	$\beta_1, \beta_2, \dots, \beta_k$	แทน	ค่าน้ำหนักเบต้าหรือสัมประสิทธิ์การถดถอยของคะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ k ตามลำดับ
	$Z_1, Z_2, \dots, Z_k$	แทน	คะแนนมาตรฐานของตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์) ตัวที่ 1 ถึง ตัวที่ k ตามลำดับ
	k	แทน	จำนวนตัวแปรอิสระ (ตัวพยากรณ์)

การศึกษานี้ใช้วิธีการเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าแบบ คัดเลือกเข้า (Enter Selection) วิธีการนี้จะเป็นการเลือกตัวแปรพยากรณ์เข้าสมการด้วยการวิเคราะห์เพียงขั้นตอนเดียว ซึ่งเป็นการคัดเลือกโดยใช้ตัวแปรทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านจิตวิญญาณ และด้านความมั่นคงในชีวิต (การวิเคราะห์สหสัมพันธ์พหุคูณและสมการถดถอยพหุคูณ; 2553: ออนไลน์)

สถานที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษานี้ ใช้สถานที่ในการดำเนินการศึกษาและรวบรวมข้อมูล คือ บริษัท วิกฟง แพ็คเก็จจิ้ง จำกัด และคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ใช้เวลาในการรวบรวมข้อมูล สร้างแบบสอบถาม เก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล จัดทำและนำเสนอรายงาน โดยใช้เวลารวมทั้งสิ้น 10 เดือน ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2553 – สิงหาคม 2554